

1633-15

FIGYELEM!

Az előadó a szöveget a helyi viszonyoknak megfelelően módosítsa, bővítse, helyi példákkal egészítse ki.

Hogyan érhetünk el nagyobb kukorica termést

(Dia-film szöveg)

1. kép

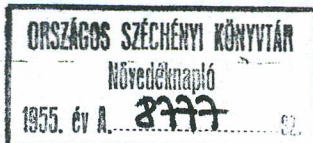
A mezőgazdasági termelés fejlesztéséről szóló párt- és kormányhatározat előírja, hogy a szilárd takarmányalap megteremtése érdekében a legfontosabb és a legnagyobb takarmányértéket adó kukorica országos termésátlagát az utolsó 6 év átlagához képest 3 év alatt kat. holdanként 2 q-val kell emelni.

2. kép

A kukorica hazánkban a búza után a legnagyobb vetésterületet foglalja el. Ebből is látható, hogy mennyire fontos helyes termesztési eljárásokkal a kukorica terméseredményeit növelni. Sok tsz-ünk bebizonyította, hogy könnyen teremhet egy holdon az alapvető és fejlett termelési módszerek alkalmazásával, még közepes minőségű földben is 30—40 q csöves kukorica.

3. kép

Milyen kukoricát termesszünk? Most látni fogjuk az államilag törzskönyvezett és elismert kukorica fajtákat. A kukorica termését úgy növelhetjük, legkönnyebben, hogy minél nagyobb területen termesztünk fajta heterózis kukoricát, más szóval: két különböző fajta keresztezésével előállított kukoricát.



4. kép

„F” Mezőhegyesi lófogú kukorica. A régi „F” lófogúnak ismert fajtának későbbben érő változata. Sárga lófogú, középérésű, a külterjes viszonyokat is jól bíró, szárazságtűrő, nagy termőképességű fajta. Szárfejlődése erős, nem fattyasodó.

5. kép

Csővei hosszúak, a magsorok száma 14—16. A magsorok nem mindig teljesen zártak. Magja aranysárga, hosszúkás, és elég széles. 1000 szem súlya 360 gramm körüli. Morzsolási aránya igen kedvező. Túlnyomóan egycsővű. Főként magtermesztésre való. Termesztési körzete a Tiszántúl déli, délkeleti része.

6. kép

„F” korai sárga lófogú kukorica. „F” Mezőhegyesinél korábban érik. Szárfejlődése közepes, gyér levélzetű, főként magtermesztésre való.

7. kép

A csövek középhosszúak, a magsorok száma 14—18, 1000 szem súlya általában 300—350 gramm. A mag színe sárga, a csutka piros színű. Termesztési körzete Magyarországon a legnagyobb.

8. kép

Szegedi sárga lófogú kukorica. Későbbi érésű fajta. Szárfejlődése erős, dús levélzetű, silókukoricának is kiválóan alkalmas. Bőtermő fajta.

9. kép

Csőve középhosszú, 16—20 soros. Magja nem nagy, általában 300 gramm körüli 1000 szem súllyal. Termesztési körzete a Duna—Tisza-közé déli és a Dunántúl délkeleti része.

10. kép

Mindszentpusztai sárga lófogú kukorica. Belterjesebb viszonyok közé való, jó termőképességű, középérésű fajta. Dús levélzetű, fattyasodásra hajlamos. Mag és csalamádé termesztésre egyaránt alkalmas.

11. kép

Csőve hosszú, 14—18 soros, jól záródó magsorral. A mag színe sárga, alakja hosszúkás, 1000 szem súlya 350 gramm körüli. A csutka piros színű és vékony, morzsolási aránya igen kedvező. Termesztési körzete a Dunántúl délnyugati része.

12. kép

Aranyözön sárga lófogú kukorica. Középkorai érésű. Szára magas, vastag, dús levélzetű, és fattyasodásra hajlamos. Silótermesztésre különösen alkalmas. Kiváló, külföldön is ismert és keresett silókukorica.

13. kép

Jellemző a sárga lófogú kukoricára a kissé durva mag, elég mély, és nagyon széles kupak. Csőve elég hosszú, vaskos, meg lehetőszen hengeres, túlnyomóan egyenes, mély magsorokkal. Magsorai kissé nyitottak, magsorszám 12—14. Csutka piros színű, morzsolási százaléka nem kedvező. Magja aranysárga, 1000 szem súlya 350 gramm körüli. Termesztési körzete főként a Dunántúl középső része.

14. kép

Bánkúti lófogú kukorica. Sárga lófogú, középkorai érésű, jó termőképességű, magasszárú fajta. Fattyasodásra nem hajlamos.

15. kép

Csőve sok sorú és közepes hosszú, Magsor száma 16—24. A csutka vékony, morzsolási aránya a lófogúak között a legjobb.

16. kép

Martonvásári FB sárga símaszemű kukorica. Síma, puhaszeműek csoportjába tartozó középkorai érésű fajta. Szára finom, elég magas, közepesen leveles. Nem fattyasodó, két cső fejlesztésére hajlamos. Az összes fajták között a leghosszabb csövű.

17. kép

Magsor szám 12, Csutka színe fehér, morzsolási aránya jó. Magja élénk sárga színű, 1000 szem súlya 300 gramm körüli. Belterjesebb viszonyok közé való, igen termőképes és bőtermő fajta. Termesztési körzete északkelet Dunántúl.

18. kép

Mindszentpusztai fehér símaszemű kukorica. Puhaszemű kukorica. Kiegyenlített, jó termőképességű, elég korai fajta. Szára nagy és leveles, kiválóan fattyasodó. Öntözéses viszonyok között a korai fajták közül a legjobbnak bizonyult.

19. kép

Magja fehér, csöve hosszú. Túlnyomóan 12 soros, de gyakori a 10—16 soros is. A csövek benőttsége teljes. Magsorai egyenesek, vagy gyengén csavarodottak, 1000 szem súlya 320—350 gramm körüli. Morzsolási aránya kedvező. Termesztési körzete északkelet Dunántúl.

20. kép

Iregi 12 hetes kukorica. Igen rövid tenyészidejű kukorica-fajta. Szára jellegzetesen alacsony, 100—120 cm-nél kedvezőbb viszonyok között is alig nő magasabbra. Nem nagyon leveles, fattyúhajtásokat alig hoz. Rendszerint kétsövű. Szárazságtűrő, és korai sárgához viszonyítva eléggé termőképes. Csak magtermesztésre való.

21. kép

Csőve hosszú, vékony, hengeres, teljesen benőtt. Magsorok egyenesek és meglehetősen zártak. Túlnyomóan 8 soros. Csutkája fehér színű, morzsolási aránya igen kedvező, Magja gyöngy fehér színű, 1000 szem súlya 260 gramm körüli. Csak másodtermesztésre ajánlható.

22. kép

A talajmunkák időbeni és jóminőségű elvégzésével kell gondoskodnunk arról, hogy a csapadékot megőrizzük a kukorica számára. Ezek között az első az elővetemény tarlójának a feltörése. A tarlólántást aratás után azonnal végezzük el. Így jut idő az istállótrágya kihordására, alászántására és az őszi mélyszántás elvégzésére is.

23. kép

Milyen talajba vessük a kukoricát?

Általában bármilyen talajon jó eredménnyel termesztetünk kukoricát, ha az nem túlsekély rétegű, a kellő trágyázásról gondoskodunk és az ápolási munkákat időben és jóminőségben elvégezzük. Nem igényes előveteménnyel szemben, az a fontos, hogy az előveteményt korán betakarítsuk, hogy a trágyázás és az előkészítő talajmunkák időben elvégezhetők legyenek.

24. kép

Nagyon sokan még mindig nem ismerik fel az istállótrágya nagy fontosságát. Pedig a kukorica nagyobb termése jelentős mértékben függ a helyesen kezelt, időben kihordott, elteregtetett és alászántott istállótrágyától. A trágyázás legkedvezőbb és legeredményesebb ideje a nyár vége és őszi eleje.

25. kép

Kapásnövényeink közül különösen a kukorica az, mely a trágyázást nagyobb terméssel hálálja meg.

A nitrogén a termés takarmányértékét javítja és a fejlődést előmozdítja.

A foszfor az érést sietteti, a magot keményebbé teszi.

A kálium kedvezően befolyásolja a termés mennyiségét és minőségét is, mert a mag keményítőtartalmát növeli.

26. kép

Ahol kevés az istállótrágya, műtrágyával fészektrágyázást végezzünk. Műtrágyakeverékből egy fészekbe jól összekeverve 5—6 grammot, vagyis egy jó kávéskanálnyit, szuperfoszfátból esetleg valamivel többet is lehet adni.

27. kép

Az őszi mélyszántást nem nélkülözheti a kukorica. A sikeres kukoricatermesztésnek egyik legfontosabb alapfeltétele a helyesen végzett őszi mélyszántás. A mi viszonyaink között különösen fontos, hogy a kukorica alá kerülő földjeinket a kalmassá tegyük minél több téli csapadék befogadására és elraktározására.

28. kép

A kukorica fejlődéséhez kb. 2 millió liter vizet igényel kat. holdanként. Ha víztartó vagonokban tárolnánk ezt a vízmennyiséget, az 200 vagon, vagyis 4 hosszú tehervonatot alkotna. Ezért fontos a talaj vízkészletének gyarapítása és megőrzése a növény számára.

29. kép

Ha símitóval, vagy fogással nem tudunk morzsalékos vetőágyat előállítani, a vetőágy elkészítését gépi vagy fogatos kultivátorozással kell megoldani. Koratavasztól a vetésig a rendelkezésre álló időt arra kell felhasználni, hogy a koratavasszal elsimított földet megfogasoljuk, ha ez nem elég, kultivátorozzuk.

30. kép

Az egészséges, jó vetőmag mindennél fontosabb. A jó vetőmag legalább annyira fontos a növénytermesztésben, mint a jó anya, vagy apaállat az állattenyésztésben. Ezért nagy gondot kell fordítani a jó vetőmagra, mert csak jó vetőmagból várhatunk nagy termést.

31. kép

Vetőmagnak egészséges, fajtiszta kukoricacső való, majdnem végig szabályos hengeralakúval, mindkét végén teljesen be-növe, egyenes, tömött sorokkal. Nagyon fontos a teljes beérettség is, ezért a vetőmagnak kiválasztott csöveket csak teljes beérésük után és mindig külön törjük le.

32. kép

A csírázóképeség vizsgálata nagyon fontos, mert csak a csírázóképeség ismeretében tudunk olyan vetést végezni, hogy a kukorica táblákon hiánytalan növény sorokat kapjunk. Ezért ezt a munkát sohasem szabad elmulasztani.

33. kép

A jó vetőmagtól megköveteljük, hogy csírázóképesége és csírázási erélye kifogástalan legyen. Hiába szunnyadnak a legértékesebb tulajdonságok valamelyik magban, ha ezek — a gyenge élet-erő következtében — érvényesülni nem tudnak. Ezért a csírázóképeség és a csírázási erély döntően befolyásolja a kukoricavetőmag értékét.

34. kép

Hogy miért fontos a fészkek és az egyes növény sorok hiánytalansága, azt az alábbi példából láthatjuk.

Négyzetes művelés esetén pl. 70×70 cm-es kötésben 1 kat. holdon 12 600 fészket kapunk. Minden töről egy egészséges beérett csövet figyelembevéve 300 grammjával számolva, 1 kat. holdon 38 q csöveskukoricatermés várható. Ha egy fészekben két tövet hagyunk meg, a 19 000 fő 57 q csöveskukoricatermést ad.

35. kép

DISZ-fiatalok dolgoznak a Kápolnásnyéki Allami Gazdaságban. A Szabad Földből olvassák, hogy a kukoricatermelés fejlesztésének két korszerű módszere a fajtaheterózis kukorica termelése és a kukorica négyzetes vetésének minél nagyobb területen való alkalmazása.

36. kép

A heterózis kukorica mintegy 8—10 nappal korábban érik be, mint a közönséges fajta. Ellenállóképessége, erőteljes fejlődése, és 15—20 százalékkal nagyobb termése indokolja azt a hatalmas érdeklődést, ami országszerte a heterózis kukoricatermesztés terén megnyilvánul.

37. kép

Ovári 1. sz. Korai fajtakeresztés. Mindszentpusztai fehér símászemű és Martonvásári FB sárga símászemű kukoricafajták keresztzése.

38. kép

Ovári 4. sz. Középérésű fajtakeresztés. Mindszentpusztai fehér símászemű és „F” Mezőhegyesi lófogú kukoricafajták keresztzése.

39. kép

Ki kell használni a kormányzat által nyújtott kedvezményt, ami csere útján lehetővé teszi a vetőmag beszerzését. Azonos mennyiségű csereterményen kívül semmiféle más költség, vagy kötelezettség nem terheli a termelőt, és az ebből származó kukorica termésével is a beadás teljesítése után szabadon rendelkezhet.

40. kép

Az Ovári 5. sz. fajtaheterózis kukorica. Aranyözön sárga lófogú és „F” korai sárga lófogú kukorica fajták keresztzése.

41. kép

A heterózis kukorica ellenállóbb a betegségekkel és az állati kártevőkkel szemben, jobban tűri az aszályt és nagyobb hideget bír el, mint a közönséges kukoricafajta. Az alapvető agrotechnikai eljárások alkalmazása mellett már egyedül a heterózis kukorica termesztésével is holdanként 4—5 mázsa terméstöbblet érhető el.

42. kép

A koratavaszi simítózással, a késői vetésekig való kultivátorzással, fogasolással arra kell törekedni, hogy a jó négyzetes vetéshez síma talajfelületet kapjunk. Ezért az ősszel felszántott és elsimítózott talajokat a kukoricavetés előtt feltétlenül fogással, kultivátorral, vagy lókapával kell gyommentessé tenni és vetésre előkészíteni.

43. kép

Négyzetesen vessük a kukoricát. A drótvezérléses négyzetbevető gép munkábaállítása úgy kezdődik, hogy az asztalsímára elmunkált tábla szélén karókkal ki kell jelölni az első hosszirányú vetési sort. A tábla közepén erre merőlegesen pontosan be kell mérni az ellenőrzős vonalat.

44. kép

A drótvezérléses rendszerre átalakított TV6-os korrekciós négyzetbevető gép beállításánál gondos feladat a vezérlő drót kifeszítése. A tábla mindkét végén a dolgozók így végzik a vezérlő-huzal kifeszítését.

45. kép

A drótvezérléses négyzetbevető gép munkábaállítása megtörtént. A kifeszített huzal mellett megindul a vetés.

46. kép

Négyzetes vetést végezhetünk a talajvezérléses, négyzetes vetőgépekkel is, amelynél különlegesen kialakított csoroszlyák vannak. Ennél a vetési rendszernél az egész táblát előzetesen be kell barázdálni a vetés irányára merőlegesen a fészektávolságnak megfelelően.

47. kép

Mivel megfelelő számú négyzetbevető gép még nem áll rendelkezésére, a négyzetbevetés nagyrészt kézzel kell végezni. Ilyenkor is nagyon fontos a helyes sorvonalozás. A sorvonalozást kézi vetés esetén is úgy kell elvégezni, hogy minden kukoricasort meg kell húzni keresztben és hosszában és a kukoricát a metszőpontokba kell ültetni.

48. kép

A növény és sortávolság elsősorban a természetű fajtától, majd a talaj táperezétől függ. A későn érő, magasnövésű kukoricafajták nagyobb, a korai, alacsony növésű fajták kisebb tenyészterületet igényelnek. Négyzetes művelésnél a növénytávolság a korai fajtáknál 50x50 cm, a szeptember elején beérő kukorica fajtáknál 60x60 cm, az októberben termő fajtáknál 70x70 cm, esetleg még több is lehet.

49. kép

A vetés után soronkövetkező legelső munka a kikelt kukoricatábla megfogasolása. A fogasolást nem szabad elhanyagolni, mert a fogasolással szüntetjük meg a talaj cserepedését és a gyomok elpusztítása mellett a talajfelszín porhanyításával megakadályozzuk a talajvíz elpárolgását.

50. kép

Gyakran és sekélyen kapáljunk, mert a kapálásnak rendkívül nagy a termésfokozó hatása. A kapálással elsősorban gyomot irtunk, azonkívül megakadályozzuk a nedvesség elpárolgását és alkalmassá tesszük a talajt arra, hogy a lehulló csapadékot nagyobb mennyiségben fogadhassa be és raktározhassa el.

51. kép

Az egyeléssel egyidőben történő első kapálás után még többször kell a tövek menti gyomok irtása és a sorközi művelőeszközök által fel nem lazított talaj megművelése céljából kézi kapálást végezni.

52. kép

A kukorica termesztésénél legfontosabb munka a kukorica ápolása, kapálása. A tapasztalatok azt mutatják, hogy nemcsak ott követünk el hibát, hogy nem kapálunk akkor és annyiszor, ahányszor azt a növény megkívánja, hanem ott is, hogy rosszul kapálunk.

53. kép

A kukorica fogasolás után 8—10 nap múlva, lókapával, kézikapával, vagy tolókapával megjárjuk a sorokat. Ezt követi azután az egyelő kapálás. Ettől kezdve folyton járjon a lókap a kukoricában.

54. kép

Fontos feladat a hosszában-keresztben történő sorközi gépi művelés időpontjának megállapítása. Az a helyes, ha a hossz- és keresztirányú művelés időpontja nem esik egybe, mert csak így tudjuk biztosítani a gépek jobb kihasználását és a talaj jó állapotban tartását.

55. kép

Ahol a négyzetes művelést a helyi adottságok nem teszik lehetővé, ott a sorok közét minél gyakrabban megismételt lókapákkal kell megjárítani és biztosítani, hogy a talaj gyommentes és porhanyós legyen.

56. kép

A gépek mellett használjuk ki a rendelkezésre álló fogaterő teljes kapacitását is. Azokon a nagyüzemű táblákon, ahol a négyzetes vetés és művelés a talaj adottsága miatt elvégezhető ugyan, de a drótféreg kártétele fenyeget, ott sorosvetéssel és a lókapákkal biztosítjuk a talaj szükséges nedvességi állapotát és gyommentességet. A Bolyi Állami Gazdaságban Müller János munkacsapata negyedszer lókapálja a kukoricát.

57. kép

A Szabolcs megyei kislétai gépállomás vontatásai Szücs János 5 és fél holdas egyéni gazda 1 hold kukoricáját kapálják másodszor. Szücs János megköszöni a traktorosok jó munkáját.

58. kép

Az acsádi Petőfi TSZ-ben gépi kapálást végeznek.

59. kép.

Ahhoz, hogy a heterózis kukorica termesztéssel növeljük a kukorica termésátlagát, előtte való évben fajtaheterózis kukorica vetőmagot kell előállítani. A Zala megyei göcsei Uttörő TSZ-ben Kiss Józsefné növénytermelési brigádtag fajtaheterózis parcelláján gazolókapálást végez.

60. kép.

A termelősövetkezeteknél szerzett jó tapasztalat alapján Kolonics Frigyes középparaszt kukoricatábláján pótbeporzást végez. Az alapvető és a korszerű eljárások alkalmazása révén kat. holdanként szép kukoricatermést vár.

61. kép.

A jóminőségű fajtaheterózis kukoricavetőmag előállítása érdekében a vasvári kísérleti telep dolgozóit kioktatják a vetőmagelőállítás egyik legfontosabb munkájára, a címerezésre.

62. kép.

A fajtaheterózis kukoricavetőmag előállításánál a címerezést végzik a turkevei Vörös Csillag termelőszövetkezetben.

63. kép.

Ennek a kukoricának az ápolását elhanyagolták. A talaj elgyomosodása és összetömődöttsége nemcsak a termés mennyiség csökkenésében jelentkezik, hanem a betakarítás utáni talajelőkészítés miatt a búza is kevesebbet terem.

64. kép.

Ezt a kukoricát jól művelték, annak ellenére, hogy ezen a talajon a gyomosodás veszélye kisebb. Mégis megismételt kapálásokkal, jó ápolással ezen a gyommentes talajon is az eddiginél jóval nagyobb termést takarítanak be.

65. kép.

A gabonafélék nyári betakarítása idején és után a termelő legnagyobb gondja az állatállomány átteleléséhez szükséges takarmány biztosítása. Az „M” siló kukorica segít ebben a nehéz helyzetben és az időben végzett és jóminőségű talajelőkészítés és vetés után a betakarított nagymennyiségű silókukorica segít a téli átteleltetés gondjain.

66. kép.

Az időbeni és jóminőségű munka már egymagában is biztosítja a biztos termést. Ez a kukoricafajta nagy tömegével, levéltetével silózásra rendkívül alkalmas és egyik legízletesebb takarmányát képezi állatállományunknak.

67. kép.

A tengelici Petőfi Termelőszövetkezet tagsága nagy súlyt helyez a másodvetés időbeni elvégzésére. Silókukoricát vetnek őszi árpa után, a háttérben még folyik a tarlóhántás.

68. kép

Érdemes jól dolgozni. A kukorica jó terméssel fizet. A Zalaegerszeg melletti Dicsőség Sztálinnak TSZ-ben Major István brigádvezető 533 munkaegységgel a tsz legjobb dolgozója.

69. kép.

Nagy Gyula és felesége a kiskunfélegyházi Vörös Csillag termelőcsoport új tagjai. Vidáman vesznek részt a régi tagokkal együtt a kukoricatörésben.

70. kép.

A hajdúböszörményi Dózsa TSZ fajtaheterózis vetőmagkukoricáját szállítja a begyűjtőhelyre. A 188 mázsa tervet 400 mázsára teljesítették. A tsz 1 q fajtaheterózis kukoricavetőmagért 1 mázsa 50 kg takarmánykukoricát kap.

71. kép

A jó munka nagy terméssel fizet. Nemcsak a táblán, a kukoricatöveken válogatják ki a jövő évi vetőmagot, hanem a gőrzés előtt is átválogatják a kukoricát, hogy a kukorica tárolását biztosabbá tegyék.

72. kép.

Tudósaink, kutatóink nagy erővel dolgoznak a kukoricatermelés további fejlesztéséért. A martonvásári Kutató Intézetben a Martonvásári 1. Hibrid vetőmag nemesítésén dolgoznak, ami több beltenyésztéses sárga lófogú törzsek keresztezéséből áll.

73. kép.

A Martonvásári 1. Hibrid kukorica vetőmag nagy lehetőségeket nyújt a kukorica termésátlagok növelésére.

74. kép.

A Martonvásári 5. Hibrid kukorica vetőmaggal folytatott kinyésztéses sárga lófogú törzsek keresztezéséből áll. Ezzel a fajtaival már nagyüzemi kísérleteket folytatnak.

75. kép.

A Martonvásári 5. Hibrid kukoricavetőmaggal folytatott kísérletek eredményei már eddig is azt mutatják, hogy a beltenyésztéses hibrid kukorica termesztés a kukorica termésátlag növelésének leggyorsabb és legbiztosabb útja.

76. kép

Kukorica átvevő hely Pinchelyen. Szabó János egyénileg gazdálkod. dolgozó paraszt 18 q kukorica beadással 100 százalékgig eleget tesz beadási kötelezettségének.

77. kép.

Első az állammal szembeni köteleesség teljesítése. Egyenesen az állomásra szállítják és vagonba rakják a kukoricát az abonyi dolgozó parasztok.

78. kép.

A kukorica, törése, betakarítása után a soronkövetkező legfontosabb feladat a kukoricaszár levágása, betakarítása. Eső ellen védett kúpokba rakják a kukoricaszárat.

79. kép.

A Szovjetunió fejlett gépesítésének tapasztalatai alapján a kukoricaszár betakarítására nagyon alkalmasak az átalakított gabonakombájnok. A budaörsi Vörös Csillag TSZ-ben a kombájnnal vágott kukoricaszárat silózzák.

80. kép.

A kukorica törése után közvetlenül levágott és betakarított kukoricaszár takarmányértéke a közepes minőségű szénával is felér. Ezért az így betakarított szár silózva nagymértékben megkönnyíti átteleltetési gondjainkat.

81. kép.

Betonsilók helyett megfelelnek e célnak a földbe épített siló-gödörök is. Az a fontos, hogy időben takarítsuk be a kukoricaszárat és jóminőségű silótakarmányt készítsünk.

82. kép.

Termelőszövetkezeteink és egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztjaink a disznó hizlalását ne az ólban, hanem már a kukoricaföldön kezdjék meg, hogy minél több disznó hizlalásával bőségesen jusson hús, zsír a dolgozók asztalára. |

